

Pöytäkirja

12.10.2023

VN/18878/2022-STM-27

**Sisäilmaan liittyvän oireilun ja sairastumisen diagnosointi, hoito ja kuntoutus (Majvik 3):
konsensussuositustyöryhmän 5. kokous**

Aika 5.9.2023 klo 12.05-16.00

 Paikka Työ- ja elinkeinoministeriö, Valtion talo, Kiinnitys, Eteläesplanadi 10, 00130 Helsinki
 Etäyhteys: Teams
Kutsuttu Puheenjohtajisto ja kirjoittajaryhmäLähiosallistujat:
 Taneli Puumalainen, puheenjohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö
 Kati Huttunen, asiantuntijasihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö
 Tuomas Sorto, asiantuntijasihteeri, sosiaali- ja terveysministeriö
Etäosallistujat
 Sirkku Pikkujämsä, varapuheenjohtaja, sosiaali- ja terveysministeriö (→ 14.55)
 Jorma Komulainen, tekninen varapuheenjohtaja, Duodecim (→15.00)
TyöryhmäLähiosallistujat:
 Soile Jungewelter, Suomen Työterveyslääkäriyhdistys ry
 Mari Kemppainen, Suomen Yleislääkärit ry
 Johanna Leppälä, Homepakolaiset ry
 Juha Pekkanen, Terveyden ja hyvinvoinnin laitos
 Riitta Sauni, Tampereen yliopisto
 Riitta Työläjärvä, Eduskunnan sisäilmaryhmän nimeämä edustaja
 Tuula Vasankari, Filha ry
 Aki Vuokko, Työterveyslaitos
Etäosallistujat:
 Liisa Airaksinen, Korva-, nenä- ja kurkkutaudit – pää- ja kaulan kirurgia ry
 Tapani Hämäläinen, palvelujärjestelmän asiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö
 Jussi Karjalainen, Suomen keuhkolääkäriyhdistys ry ja
 Suomen Allergologi- ja immunologiyhdistys ry
 Sari Mäki, Hengitysliitto
 Laura-Maria Peltonen, Turun yliopisto
 Kari Reijula, Helsingin yliopisto (→ 15.00)
 Kaisa Saari, Suomen psykiatriyhdistys
 Kimmo Tarvainen, työterveyshuollon asiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö (→15:40)
 Tiina Tuomela, Eduskunnan sisäilmaryhmän nimeämä edustaja
 Risto Vataja, Suomen Neurologinen Yhdistys (→13.00)
Poissa:
 Susanna Salmivesi Suomen Lastenlääkäriyhdistys ry ja
 Suomen lastenlääkäreiden allergologiayhdistys SLAY ry
AsiantuntijajäsenetEtäosallistujat:
 Virpi Liukkonen, Kansaneläkelaitos KELA
 Milja Tiainen, sosiaaliturvan asiantuntija, sosiaali- ja terveysministeriö

Postiosoite
Postadress
Postal Address
 Sosiaali- ja terveysministeriö

Käyntiosoite
Besöksadress
Office
Puhelin
Telefon
Telephone
Faksi
Fax
Fax
s-posti, internet
e-post, internet
e-mail, internet

 PL 33
 00023 Valtioneuvosto

 Meritullinkatu 8
 Helsinki

 0295 16001
 +358 295 16001

 02951 63415
 +358 2951 63415

 kirjaamo.stm@gov.fi
 stm.fi

1 Kokouksen avaus ja asialistan hyväksyminen

Puheenjohtaja Taneli Puumalainen avasi kokouksen klo 12.05. Asialista hyväksyttiin. Edellisen kokouksen pöytäkirja on tallennettu Tiimeriin ja on kommentoitavissa kokouksen loppuun saakka.

2 Viestinnän kuulumisia

Asiantuntijasihteeri Kati Huttunen kertoi ajankohtaisista asioista viestintään liittyen (Liite 1). Viestintäsuunnitelman käsittelyyn on varattu erillinen etäkokous 2.10.2023 klo 9-11.

3 Uuden ydinkysymyksen lisääminen

Asiantuntijasihteeri Kati Huttunen esitteli ehdotuksen aikaisemmin muiden ydinkysymysten alla käsitellyn aiheen ”Kuinka sisäilmaan liittyviä terveyshaittoja ehkäistään” nostamisesta erilliseksi ydinkysymykseksi (Liite 2). Kaikki äänestäneet kannattivat ehdotusta, joten uusi ydinkysymys lisätään kappaleeksi 3 heti lähtökohtiin liittyvien ydinkysymysten 1 ja 2 jälkeen. Samalla käytiin läpi lyhyesti suositustekstin tämänhetkinen rakenne. Todettiin, että taustatekstiin liittyvää tieteellistä kirjallisuutta käydään läpi parhaillaan systemaattisemmin, ja olennaisimpiin kohtiin (ainakin sisäilmasta oireilevien hoito ja sisäilman terveyshaitat) lisätään aiheeseen liittyvien tutkimusten kohteja taulukoituna.

4 Ydinkysymysten 1-8 suosituslauseiden äänestystulos

Asiantuntijasihteerit Kati Huttunen ja Tuomas Sorto esittelevät äänestystuloksen. Tähän mennessä ehdotettuja ja vähintään kertaalleen äänestettyjä suosituslauseita on 59 kappaletta, joista 21 on hyväksytty lopullisessa muodossaan, 10 hyväksytty, mutta muotoilusta vielä keskustellaan ja 28 vielä muokattava ennen uusintäänestystä. Työryhmä keskusteli tähän mennessä äänestettyjen suosituslauseiden sisällöstä ja muokausehdotuksista, kunnes käsittelyyn varattu aika päättyi (Liite 3-5). Loppuja suosituslauseita koskevaa keskustelua jatketaan seuraavassa kokouksessa.

Yleishuomioita:

- Monen suosituksen muotoilu siirtyy koko ajan yleisemmälle tasolle, jolloin päädytään suosituksiin, jotka voisivat liittyä minkä tahansa sairauden hoitoon. Joidenkin itsestään selviltäkin tuntuvien asioiden toistaminen tämän suosituksen yhteydessä koettiin kuitenkin hyödylliseksi, ettei jonkun suosituksen puuttumista tulkita viestiksi siitä, ettei asia ole tärkeä tai tarpeellinen.
- Tiukan käsittelyaikataulun vuoksi työryhmän kokouksissa ei ole ehditty juuri keskustelemaan esimerkiksi tieteellisen näytön asteesta tai erilaisista tulkinnoista, sen sijaan eri näkökulmista on keskusteltu kirjoittajaryhmän toimesta eri asiantuntijoiden kanssa prosessin aikana, ja työryhmän (ja työryhmän ulkopuolisten asiantuntijoiden) kommentit on otettu huomioon suosituslauseiden ja taustatekstin valmistelussa. Keskustelulle pyritään kuitenkin varaamaan aikaa tulevilla työryhmän kokouksissa, ja esiin nousevista kysymyksistä voidaan keskustella myös pienemmissä ryhmissä kokousten välillä.
- On hyvä huomata, että konsensusuusitus tehdään nimenomaan aiheista, joista tieteellinen näyttö on vielä puutteellista tai ristiriitaista. Tavoitteena on siis kirjata suositukseen yhteinen näkemys tämän hetken tiedon ja kokemuksen perusteella parhaista käytännöistä.
- Taustatekstissä on vielä päällekkäisyyttä eri kappaleiden välillä, rakennetta pyritään selkeyttämään siirtämällä samaan aiheeseen liittyviä tekstejä saman otsikon alle (tarvittaessa viittaus muihin kappaleisiin suosituksen sisällä). Tarkistettava, onko otsikointi linjassa kappaleen sisällön kanssa.
- Suosituksessa pitäisi erottaa selvemmin nykyisessä tilanteessa toteutettavissa olevat suositukset, ja suositukset jotka kuvastavat tahtotilaa siitä, kuinka asiat tulisi järjestää jatkossa.

5 Muut asiat

Esille ei noussut muita käsiteltäviä asioita.

6 Seuraavien kokousten ajankohta

Työryhmä kokoontuu seuraavan kerran 4.10.2023 klo 12-16 (etäkokous) ja 25.10.2023 klo 11-14 (läsnäkokous, etämahdollisuus). Tuleviin kokouksiin lähetetään uudet Teams-linkit, sillä vanhojen kutsujen linkit eivät toimi.

7 Kokouksen päättäminen

Puheenjohtaja Taneli Puumalainen päätti kokouksen klo 16.00. Pöytäkirja julkaistaan JulKL 6.1 §:n 6 kohdan mukaisesti siltä osin kuin se on tullut julkiseksi.

Liitteet	Liite 1: Majvik-suositus viestintäsuunnitelma_230830_LUONNOS Liite 2: Majvik-suositus v4.0 Ydinkysymykset 1-8_230818 Liite 3: Suosituslauseet äänestykseen 230815 Liite 4. Kokous 5 230905_esitykset Liite 5. Suosituslauseiden muokkaukset_Kokous 5
Jakelu	Työryhmän jäsenet
Tiedoksi	Vesa Pekkola